

Závěrečná zpráva ze zahraniční cesty do New Yorku

Ateliér Grafického designu a vizuální komunikace.

Prof. ak. Mal. Rostislav Vaněk a as. MgA. Kristina Fišerová.

Zpracovala Kristina Fišerová.

Termín služební cesty a studijního pobytu: 25. 3. – 4. 4. 2008

Zahraněční cesta do NY byla koncipována jako 10-ti denní, tuto destinaci jsme zvolili za účelem získání nových zkušeností a námětů, cesta byla úzce spjata se zadáním semestrální úlohy, jejíž povinnou součástí je využití vlastního obrazového materiálu. Během našich aktivit měli studenti individuální program a možnost vidět konkrétní příklady designu a architektury.

odlet

Odlet Praha Ruzyně 25. 3. 2008 (čas 12:00) s přestupem v Londýně na letišti Heathrow, přílet dne 25. 3. na americké letišti JFK. Transport metrem do centra města New York, ubytování v hotelu 17 – 223 East 17 Street, New York www.hotel17ny.com

Přílet Praha Ruzyně 4. 4. 2008 (čas 18:00).

Stravování v USA

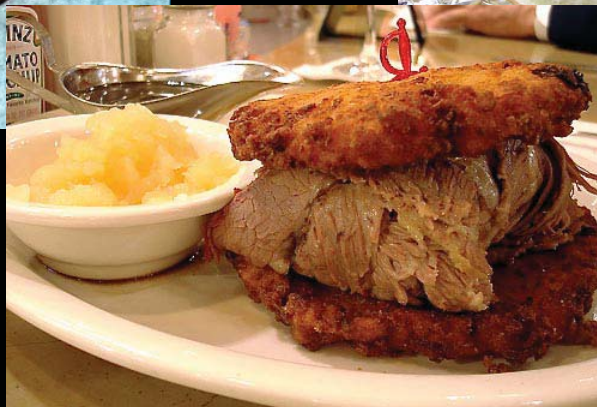
Když nastane v Americe v řadách turistů hlad, není nic snažšího, než ho zahnat. Potraviny jsou v supermarketech srovnatelně drahé, nebo mírně dražší než v Evropě. V Americe Čech teskní po tmavém chlebu. Fastfoodové řetězce nás sledovaly na každém kroku Mc Donald's, Burger King, Wendy's, hamburgery. Překoná-li však turista lenost a mávne rukou nad falešnými klišé, že se tu nejí nic než hamburgery, nalezne kulinářský ráj v podobě čínské, italské, indické, nebo thajské restaurace. Ve městech jsou k nalezení také speciality Blízkého východu (falafel) a řecké kuchyně (gyros). Při návštěvě restaurace si host neběží sednout na nejvýhodnější místo, ale vyčká příchodu číšníka, kterým je usazen. S jídelním lístkem přistane na stole sklenice s čistou vodou. Spropitné je automaticky očekáváno, představuje jakousi neoficiální daň. Kdo si chce připadat něčím vyjimečný, chce se vytahovat, nebo jednoduše neví co s dolary, může využít nabídky některých z restaurací a dát si oblíbené jídlo nějaké celebrity. Vysoký příplatek je za to, že to před vámi jedl někdo ze stříbrného plátna a je tu jistá záruka kvality, protože celebritě by to studené nebo připálené nedali. Samotná jídla mají názvy stejně hloupé, jako je celá myšlenka. V New Yorku se lze prakticky kdekoliv a kdykoliv najíst dle vlastních nejšílenějších představ a nejzvrhlejších přání.

snídaně

večeře

oběd

Staten Island, Coney Island

Nejeden z nás zatoužil z chaosu velkoměsta alespoň na chvíli uniknout k mořským vlnám. Nejvhodnějším místem k úniku je Coney Island, který se táhne v délce asi pěti kilometrů kolem písčité pláže. Staten Island, nejmenší městská část New Yorku z mapy doslova provokuje a vyzývá k návštěvě. Z trajektu Staten Island Ferry, který odplouvá severně od Battery Parku si lze v klidu prohlédnout sochu Svobody. Na Staten Islandu není překvapivě nic. Cesta metrem nám nabídla pohled na čtvrť s rozsáhlými zelenými plochami, které se během zimy staly rozsáhlými plochami hnědými. Na konečné zastávce metra se potácí prázdnota a jsou tu pozoruhodné, líně se pohupující odpady ve vodě. V hlubinách ostrovní izolace je prý schováno mnoho hvězd ze známých televizních seriálů, které neznáme. Naštěstí.

Nakupování

Nakupování je jakýsi nový sport, kterému se všichni věnují. K dostání je jedním slovem všechno. Včetně skleněné koule ve které sněží, oblečku na hada a CD skupiny, která teprve vznikne. Na 57th street jsme se podívali, co si pro nás připravili pěkného nejproslulejší módní tvůrci, zkusili, oslní-li nás Dolce a Gabbana, Luis Vitton, v budově Trump Tower jsme se nechali oslnit zlatem, v obchodě firmy Chanel si navoněli zápěstí, ti drzejší krk.

Protože číst dobré knihy je veliké štěstí, ty své jsme si hledali v zapomenutých antikvariátech, muzeiních obchodech a knihkupectvích Barnes and Noble a Strand.

www.book-stores-guide.com

V době naší přítomnosti se před Apple story tvořily fronty dlouhé, jako za starých časů na banány. Důvodem byl I phone. V USA se vyplatí nákup elektroniky, která je v některých případech levnější až o polovinu.

Pocítil-li někdo z nás potřebu zakoupit nějakou opravdovou blbost, vyhledal Canal Street, která je na přelomu čtvrti Soho a Tribeca, kde si zbytečnou tretku snadno našel. Na této ulici dobře pochodil i ten, kdo sháněl falešné hodinky Rolex. Pro ty, kteří se zajímali o oblečení se Manhattan stal nekonečným věšákem.

socha svobody

sochy svobod

Muzea a výstavy

Rozvrhli jsme si síly tak, aby nám v paměti utkvělo to podstatné. Po výstavách studenti chodili individuálně. Usedlejší studenti s konzervativními názory a patkou se kochali klasickým uměním starých světových mistrů, rozevlátí a neklidní navštívili moderní umění, povahově neuchopitelní vyhledali výstavy organizovaných skvrn a jeden chlapec se šel podívat do muzea hasičů na nejstarší hadici.

Jedním z nejznámějších newyorských muzeí je Metropolitan Museum of Art. Na konci nekonečné fronty jsme zakoupili vstupenku, abychom se sunuli nekonečným pomalým davem a viděli velkolepou sbírku afrického umění, egyptských památek, umění Dálného východu, evropské malířství atd. Nevynechatelné muzeum je bezesporu Museum of Modern Art (MOMA) kde jsou zastoupeni prakticky všichni velcí umělci konce 19. a celého 20. Století.

Osvěžující stavba Guggenheim Museum od Franka Lloyda Wrighta je uměleckým dílem sama o sobě. Jak vypadá bez lešení a plachet, které ji halily, známe z obrázků a vyprávění. Návštěvník zde začíná prohlídku nahoře a po spirálovité rampě dlouhé 400m schází kulatou stavbou dolů. Shlédnout současnou expozici muzea lze na těchto stránkách: www.guggenheim.org

Cestou ze strohých prostor Guggenheimova muzea se přímo nabízí k návštěvě National Museum of Design, které vystavuje sbírku dekorativního umění. Milovníci fotografie šli milovat fotografie do International Center of Photography, uměním jsme se nechali zahltit ve Whitney Museum of American Art a zajímavým zážitkem bylo také, díky působivé instalaci, stát „tváří v tvář“ velrybě v American Museum of Natural History. Do tohoto muzea je lepší přijít dříve než čtvrt hodiny před zavírací dobou, aby návštěvník stihl prohlédnout více než 30 miliónů exponátů v klidu. Jedná se o přírodovědné a etnologické muzeum. Tak jako ve většině Evropy, i v Americe platí, že pondělí je dnem, kdy se většina muzeí stává nedobytnou pevností. NY jako kulturní centrum Spojených států amerických přitahuje umělce z celého světa, kdekdo bloumá ulicemi a přemýšlí, jak by se usadil a prosadil. Nejdůležitějšími oblastmi Manhattanu, kde se nachází umělecké galerie jsou Chelsea Gallery District, (zajímavé stránky - chelseaartgalleries.com) SoHo, Uptown a Madison Avenue. V galeriích se odráží okolní prostředí. Kolem Madison Avenue jsou v elegantních budovách k nalezení tisky spíše klasického charakteru, SoHo je o poznání divočejší. Nabízí nové umělecké směry, mnoho galerií se schovává v budovách pod zemí, je jich zde více, než by se na první pohled zdálo.

aktivní relax v Central Parku

pasivní relax v Central Parku

domácí

Central Park

Kam jinam se jít nadechnout čerstvého vzduchu a nechat vydechnout své šatstvo od muzeiních pachů a fastfoodových odérů, než do Central Parku. Zde se setkávají ti, kteří touží dosáhnout svalstva a aktivně relaxovat, i ti, kteří hodlají spočinout v tichém rozjímání a relaxovat pasivně. Hledači sportovního vyžití i ti, kteří shání vhodné místo na piknik v zelené, 340 hektarů velké manhattanské oáze plné přidrzlých veverek, se zpravidla vracejí spokojeni a v hlavách jim zní štěbetání alespoň jednoho z 250 různých druhů ptactva, které v Central Parku prý hnízdí. Oblíbeným dopravním prostředkem jsou zde kolečkové brusle a kolo, které když si ráno přiděláte záměčkem ke sloupku, večer si vyzvednete jeho rozkradené torzo. Bylo by to k smíchu, kdyby to nebylo až k pláči.

Brooklyn

V Brooklynu se dají najít prima špinavé chudinské čtvrti. Z Manhattanu sem vede proslulý brooklynský most, jeden z technických zázraků 19. Století, kterému se občas říká osmý div světa. Podobně jako stovkám jiných památek rozstrkaným po celém světě. Impozantní závěsná konstrukce mostu s ocelovými lany nás přes East river doprovodila až do Brooklyn Hights odkud není daleko do brooklynského muzea. Brooklyn inspiroval celé generace spisovatelů, filmařů a jiných umělců a tak si tam zašli pro svůj příděl i mnozí z nás. Dvěma chlapcům z našeho ateliéru při chytání inspirace ve čtvrti zvané Williamsburg zavelela příroda a tak si odskočili na nenápadné místo, kde se krysy nudily mezi odpadky a vajgly v bahně tvořily nečekané obrazce. Když tu se náhle z hlubin svobodné země, kde se pivo na ulici pije z pytlíku, vynořilo policejní auto, proměnilo čůrající v pachatele a odvezlo na policejní stanici k výslechu. Klukům se americkou policii nepodařilo přečůrat a tak celý příběh končí růžovými papírky s předvoláním, pokutou a nápisem Urinating in public. Americký stát je přísným rodičem, příkazujícím a zakazujícím. Jsme šťastni, že americká policie dokázala tento komplikovaný přestupek úspěšně vyřešit. Přejme těmto policistům, aby svoji kreativitu dokázali využít i v případech, které nebudou zaměnitelné se slovem blbost.

Je dobré, aby si každý zahraniční turista uvědomil, že Američan má svá práva ústavou zaručená, nedotknutelná a cizinec je zásadně podřízen suverénní moci státu, na jehož území se zdržuje. Ne všechny naše zákony jsou kompatibilní s americkými.

Brooklyn bridge

urinating in public

China Town a Little Italy

China Town a Little Italy jsou typickými americkými enklávami. Obě tyto čtvrti jinak voní i zvoní a jsou vyhlášené výbornou kuchyní. V China Townu si můžete pořídit lesklou oliheň, lezoucího humra, mořskou okurku, tofu, nebo kouzelný kořen. China Town je domovem občanů čínského původu, kteří sem přinesli svoji řeč, zvyky, svátky a vlastní pravidla. Tato čtvrť je symfonií barev a volně přechází do Little Italy. Na Manhattanu souvisí vše se vším v těsné blízkosti, přechody kultur jsou velmi neočekávané a rapidní. V současné době China Town proniká do Brooklynu a Queensu, za své tradiční hranice tvořené ulicemi Canal, Worth a Baxter street se rozšiřuje díky dramatickému nárůstu počtu obyvatel, kteří si přijeli plnit své sny a jejichž počet se pohybuje od 150 000 až po 350 000.

Ulice Canal street nabízí takřka vše od levného falzifikátu v asijském obchůdku, až po renomovanou Hong Kong a Shanghai Bank.

Počet obyvatel Little Italy naopak poklesl. Odrostlé děti italských přistěhovalců vzaly batůžky, zamávaly svým starým rodičům a šly za lepším. Do Little Italy se chodí na vynikající pečivo, sýry a špagety servírované divoce gestikulujícím číšníkem s bohatou pomádou na vlasech.

Samostatnou kapitolou jsou tisíce dalších přistěhovalců v celé Americe, například Mexičané a v širším hledisku Hispánci. S určitou krizí identity jsou Američané konfrontováni asi od samého počátku. Na počátku to však byli zejména osadníci, kteří měli víru. Lidé, stejně jako ti, které jsme v NY viděli my, přicházeli a přichází do „země neomezených možností“ ze všech koutů světa. Dodržme jim tedy jejich tajemství. V současné době, samozřejmě, nejsou Američané národem osadníků, ale imigrantů. Zatímco imigranti se přizpůsobují většinové kultuře, osadníci kulturu tvořili a rozvíjeli. Od pohledu se nám i v China Townu a Little Italy zdálo, že každý imigrant činí New York více New Yorkem.

Otázkou je, jaké jsou základní rozměry identity a jestli člověk, který svou zemi jednou opustí, ji neztratí a žádnou jinou už nenajde.

ujelo

přijelo

Manhattan

Manhattan, který nutí svými mrakodrapy mít hlavu nahoře, je jedním z pěti městských obvodů New Yorku, které jsme navštívili. Manhattan skrývá obrovskou mnohotvárnost a představuje seskupení několika měst, z nichž každé má svoji vlastní tvář a osobitý šarm. Je to zhruba 3 km široký a 25 km dlouhý ostrov nadusáný lidmi. (Lidmi, kteří k nám byli povětšinou vstřícní a tolerantní. Věřili jsme jim, protože když jsme byli malí, ten, kdo měl někoho v USA, byl velmi vážený a měl hodně kamarádů). Etnické skupiny, které se zde usadily se podílejí na utváření charakteru americké metropole, která je plná barev, vůní, chaosu a zdánlivé bezstarostnosti obyvatel.

Na Wall Street lze narazit na úspěšné, perspektivní a bohaté lidi, kteří nastoupili svou kariéru, protože si v mládí netroufli na toluen. V Harlemu kvete černá kultura Ameriky, jejíž reprezentanty jsou obyvatelé latinskoamerického a portorikánského původu, Lower East Side je čtvrtí, kde se usadili židovští přistěhovalci, v Čínské čtvrti žijí přistěhovalci z Číny, Little Italy je domovem malých Italů, na osmdesáté šesté ulici se mluví převážně německy a o několik ulic jižněji maďarsky.

Start

Jakožto cestujícím leteckou dopravou nám nezbylo, než projít celní kontrolou. Celní kontrola má zvláštní psychologický účinek, i člověk, který nenese nic a má na sobě šaty z nejlehčích vláček, si připadá provinile. Tradičně byli odchyceni ti, kteří se odchycení nejvíc báli a k pohovoru přizváni ti, kteří neuměli anglicky. Předběžné kontroly všichni chápeme, přesto je celkový dojem většinou negativní, což pravděpodobně tentokrát zapříčinil fakt, že jsme si museli sundat boty a stáli v ponožkách na jakési podivné gumě, čekající ve frontě. Někteří celníci, (to je ale smůla!) měli špatnou náladu (asi něco doma) a tak s perverzní radostí nešťastným náhodně, podle neexistujícího klíče vybraným cestujícím vysypali příruční zavazadla. Jedna z členek naší posádky přesto zabojovala a jindy sebejisté americké úředníky v celní zóně zcela vykolejila. Neměla totiž na prstech „otisky“. Neuvěřitelné, ale je to tak. Byla odvedena k pohovoru, ale neuměla anglicky. Nezbyvá než konstatovat: ČR:USA - 1:0 v prvním poločase.

Ateliér grafického designu odlétl tvořit cestovní ruch a splnit si svůj americký sen do New Yorku, do Ameriky, kterou jsme si vysnili v sladkém dětství, kterou si vysnivali naši rodiče v kyselé době, kdy kolovaly hořké vtipy typu: „Na bramborách večerela mandelinka, když si všimla, že se snáší padák s jinou mandelinkou. Ze slušnosti pozdravila: Haudujudú. Druhá mandelinka, která právě dosedla na zem, se nechápavě podívala a povídá: „Něpanimáju“ ...

ministrině

kdokoliv

president